

การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลาย ๆ ชนิดมีส่วนสำคัญในเศรษฐกิจของประเทศไทย และความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้ได้เป็นอย่างมาก ผลิตภัณฑ์บางชนิดประกอบด้วยสารเป็นพิษต่อร่างกายอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ผลิตภัณฑ์บางชนิดเป็นสารเคมีให้เกิดเพลิงไหม้ ผลิตภัณฑ์ที่มีการจำหน่ายในต่างประเทศทำรายได้ให้ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก หากผลิตได้คุณภาพดี ตลาดผู้ซื้อไม่นิยมก็มีผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยได้

เพื่อความปลอดภัยหรือบังกับความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการอุตสาหกรรมหรือแก่เศรษฐกิจของประเทศไทย อาจกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานได้ การกำหนดนี้กฎหมายให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ และระบุวันเริ่มใช้บังคับไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ก่อนตราพระราชบัญญัติกำหนดถักล่าวข้างต้น ต้องดำเนินการตามที่ระบุในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งมีวิธีโดยย่อว่า สำนักงานฯ ต้องประกาศโฆษณาเรื่องความประสมค์และกำหนดเวลาการยื่นคำคัดค้าน ถ้ามีคำคัดค้าน ให้สำนักงานฯ เสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนดวัน เวลา และสถานที่พิจารณาแลงคัดค้าน ให้คณะกรรมการฯ เมื่อโอกาสให้บุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียเข้าฟังและเสนอความเห็นได้ แล้วคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมวินิจฉัย

เมื่อการตราพระราชบัญญัติกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดใดต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มีผลบังคับใช้แล้ว ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้น หรือผู้นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้นเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราช-

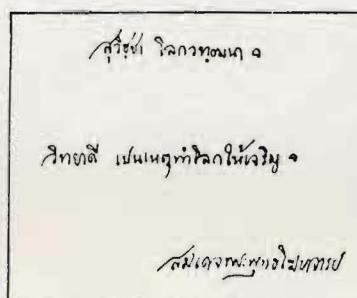
อาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการฯ

หลักการและวิธีดำเนินการในด้านการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานนั้น เป็นไปทำนองเดียวกับการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน จะมีที่ตั้งกันอยู่ที่ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล่านี้ ต้องได้รับใบอนุญาตทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและต้องแสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นออกจากสถานที่ผลิต

สำหรับในด้านการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร มีหลักการและวิธีดำเนินการที่อาจกระทำได้สองทาง

ทางแรกถือตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีวิธีดำเนินการสองวิธี

- ก. วิธีแรกคือ ดำเนินการทำนองเดียวกับการทำผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน แต่ในด้านการตรวจสอบ สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศไทยผู้ผลิต ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเห็นชอบเป็นผู้ปฏิบัติหรือ
- ข. วิธีที่สอง ผู้นำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์ถักล่าวขออนุญาตนำเข้าและสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จัดให้มีการตรวจสอบเพื่อคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณาอนุญาต ในทางปฏิบัติผู้นำเข้ายื่นคำขออนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานก่อน เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นเข้ามาได้

ทั้ววิธี ก. และวิธี ข. ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงเครื่องหมาย มาตรฐานที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อน รับมอบไปจากเจ้าพนักงานคุลการ ทั้งนี้นอกจากรัฐมนตรีจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

ทางที่สองถือความมาตรฐานของต่างประเทศ ซึ่งมีหลักฐานว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามที่มีพระราชบัญญัติกำหนด และมีเครื่องหมายมาตรฐานของต่างประเทศแสดงแล้ว คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอาจยกเว้นให้ผู้รับใบอนุญาตไม่ต้องแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอีกได้

สำหรับวิธีดำเนินการนั้น ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องแสดงหลักฐานมาตรฐานต่างประเทศ และหลักฐานแสดงว่าผู้ทำผลิตภัณฑ์นั้นได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานขององค์การหรือสถาบันมาตรฐานของประเทศไทยนั้น ได้พร้อมด้วยวิธีการที่สถาบันมาตรฐานนั้นใช้ในการอนุญาต และความคุ้มครองอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานของประเทศไทยนั้น กับตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่จะนำเข้าให้แก่สำนักงานฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณา

ขณะนี้ คณะกรรมการ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ได้ประกาศกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ๓ อย่าง คือ ใบอนุญาต เป็นไปตามมาตรฐานแล้ว อย่างแรก ก็คือ ผลิตภัณฑ์บลลากส์สำหรับหยอดฟลูออเรสเซนต์ ทั้งนี้

เพาะเป็นเรื่อง เกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชน ค่าใช้จ่าย และเศรษฐกิจของประเทศไทย บลลากส์ฯ คุณภาพที่อาจเป็นสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ เพราะหากด้วยวัสดุไม่ถูกต้อง เช่น ใช้แผ่นเหล็กธรรมดาแทนแผ่นเหล็กชิลิกอน ทำให้เกิดความร้อนสูง หากนวนไฟฟ้าที่ใช้ไม่ดีพอ ก็อาจจะทำให้เกิดลูกไฟเมื่อขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการสูญเสียเปล่าไฟฟ้ามากทำให้ผู้ใช้ต้องจ่ายค่าไฟฟ้าสูงกว่าที่ควรจะเป็นอีกด้วย

ผลิตภัณฑ์อีก ๒ อย่าง ได้แก่ สับปะรดกระป่อง และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ซึ่งต่างก็เป็นสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมที่สำคัญ ถ้ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่นิยมชื่อหากัน ก็จะทำให้ผู้ซื้อขาดความนิยมเชื่อถือและหันไปซื้อจากผู้ขายรายอื่น เนื่องจากผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังนั้นทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นหนึ่งๆ เป็นเรื่องพันล้านบาท ในปี ๒๕๑๕ มูลค่าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ส่งออกเป็นจำนวนถึง ๑,๔๔๔ ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ ๒,๖๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๑๖ ความเสียหายที่หากจะเกิดขึ้นเพราหลายได้น้อยลง หรือราคาถูกลงนั้น ภัยจะตกอยู่แก่ผู้ส่งออก หรือโรงงานผู้ทำเท่านั้น แต่จะกระทบกับเทือนใจชาวไร่จำนวนหนึ่งจำนวนแสน ที่ได้ลงทุนลงแรงกับการเพาะปลูกมันสำปะหลัง และสับปะรดด้วยเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ทั้งสองชนิดนี้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน